

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1988

Vyhlásené: 20. 4. 1988 Časová verzia predpisu účinná od: 1. 6.1998 do: 31.10.2004

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

51

ZÁKON

Slovenskej národnej rady

z 20. apríla 1988

o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe

Slovenská národná rada sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ

ZÁKLADNÉ USTANOVENIE

§ 1

Účel zákona

Účelom tohto zákona je ustanoviť podmienky vykonávania banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankým spôsobom najmä z hľadiska racionálneho využívania ložísk nerastov, bezpečnosti práce a prevádzky, ochrany pracovného prostredia, ako aj podmienky používania výbušnín a upraviť organizáciu a pôsobnosť orgánov štátnej banskej správy.

DRUHÁ ČASŤ

BANSKÁ ČINNOSŤ A ČINNOSŤ VYKONÁVANÁ BANKÝM SPÔSOBOM

PRVÝ ODDIEL

Základné pojmy

§ 2

Banská činnosť

Banskou činnosťou sa podľa tohto zákona rozumie

- a) vyhľadávanie a prieskum ložísk vyhradených nerastov (ďalej len „výhradné ložiská“),¹⁾
- b) otváranka, príprava a dobývanie výhradných ložísk,
- c) zriaďovanie, zabezpečovanie a likvidácia bankých diel a lomov,
- d) úprava a zušľachťovanie nerastov vykonávané v súvislosti s ich dobývaním,
- e) zriaďovanie a prevádzka odvalov, výsypiek a odkalísk pri činnostiach uvedených v písmenách a) až d),
- f) osobitné zásahy do zemskej kôry,²⁾
- g) zabezpečovanie a likvidácia starých bankých diel.³⁾

§ 3**Činnosť vykonávaná bankým spôsobom**

Činnosťou vykonávanou bankým spôsobom sa podľa tohto zákona rozumie

- a) dobývanie ložísk nevyhradených nerastov vrátane úpravy a zušľachtovania nerastov vykonávaných v súvislosti s ich dobývaním, zabezpečovanie a likvidácia bankých diel a lomov, ako aj vyhľadávanie a prieskum ložísk nevyhradených nerastov,
- b) inžiniersko-geologický a hydrogeologický prieskum okrem geologických prác vykonávaných za účelom získania doplňajúcich údajov pre dokumentáciu stavieb,
- c) ťažba pieskov a štrkopieskov v korytách vodných tokov plávajúcimi strojmi vrátane úpravy a zušľachtovania týchto surovín vykonávaných v súvislosti s ich ťažbou, s výnimkou odstraňovania nánosov pieskov a štrkopieskov pri údržbe vodných tokov,
- d) podzemné práce vykonávané bankým spôsobom, najmä hĺbenie jám a jamíc, razenie štôlní a tunelov, ako aj iných podzemných priestorov s objemom nad 500 m³,
- e) práce na zabezpečenie stability podzemných priestorov (podzemné sanačné práce),
- f) práce na sprístupňovaní jaskýň a práce na ich udržiavaní v bezpečnom stave,
- g) zemné práce vykonávané s použitím strojov a výbušnín, ak sa na jednej lokalite premiestňuje viac ako 100 000 m³ horniny,
- h) strojové vrtanie studní s dĺžkou nad 30 m a vrty s dĺžkou nad 30 m na iné účely než na práce uvedené v § 2 a v § 3 písm. a) až g),
- i) čerpanie prírodných liečivých a stolových minerálnych vôd v bankých dielach.

§ 3a**Organizácia**

Organizáciou sa podľa tohto zákona rozumie právnické a fyzické osoby, ktoré v rámci podnikateľskej činnosti^{3a)} vykonávajú bankú činnosť alebo činnosť vykonávanú bankým spôsobom, prípadne inú činnosť upravenú týmto zákonom.

§ 4**Odstránenie pochybností**

Pri pochybnostiach, či ide o bankú činnosť alebo či ide o činnosť vykonávanú bankým spôsobom, rozhodne Slovenský banký úrad po prerokovaní s Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky. Ak sa rozhodnutie dotýka aj výkonu hlavného dozoru orgánov štátnej banskej správy, postupuje sa podľa § 39 ods. 3.

DRUHÝ ODDIEL**Oprávnenie na vykonávanie niektorých bankých činností a činností vykonávaných bankým spôsobom****§ 4a****Banské oprávnenie**

(1) Bankú činnosť uvedenú v § 2 písm. b) až g) a činnosť vykonávanú bankým spôsobom uvedenú v § 3 písm. a) s výnimkou vyhľadávania a prieskumu ložísk nevyhradených nerastov možno vykonávať len na základe oprávnenia vydaného obvodným bankým úradom (ďalej len „banské oprávnenie“).

(2) Banské oprávnenie možno vydať fyzickej osobe, ak je spôsobilá na právne úkony a preukáže odbornú spôsobilosť vedúceho pracovníka na požadovanú činnosť^{3b)} alebo ak tieto požiadavky spôsobilosti spĺňa pracovník, ktorého fyzická osoba ako zodpovedného zástupcu zamestnáva. Ak

sa banské oprávnenie vydáva právnickej osobe, musí požiadavky spôsobilosti spĺňať ten, kto je štatutárnym orgánom alebo jeho zástupcom.

(3) Banské oprávnenie možno vydať len fyzickej osobe, ktorá má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, alebo právnickej osobe, ktorá má sídlo na území Slovenskej republiky.

(4) Fyzická osoba v žiadosti o vydanie banského oprávnenia, prípadne o jeho zmenu uvedie

- a) meno a priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a miesto trvalého pobytu (ďalej len „osobné údaje“); ak ustanoví svojho zástupcu, uvedie aj jeho osobné údaje,
- b) obchodné meno a miesto podnikania,
- c) činnosť, pre ktorú žiada vydanie banského oprávnenia,
- d) identifikačné číslo, ak ho už má pridelené.

(5) Právnická osoba v žiadosti o vydanie banského oprávnenia, prípadne o jeho zmenu uvedie

- a) obchodné meno,
- b) sídlo,
- c) činnosť, pre ktorú žiada vydanie banského oprávnenia,
- d) meno, priezvisko a miesto trvalého pobytu štatutárneho orgánu a spôsob, akým bude za právnickú osobu konať,
- e) osobné údaje zodpovedného vedúceho pracovníka,
- f) identifikačné číslo, ak ho už má pridelené.

(6) K žiadosti podľa odsekov 4 a 5 sa pripojí osvedčenie o odbornej spôsobilosti zodpovedného vedúceho pracovníka, výpis z registra trestov fyzickej osoby a u právnickej osoby výpis z registra trestov osoby, ktorá je jej štatutárnym orgánom.

(7) Ak organizácia súčasne so žiadosťou o vydanie banského oprávnenia na činnosť podľa odseku 1 žiada aj o povolenie tejto činnosti (§ 10, 11 a 13) alebo o určenie dobývacieho priestoru^{3c)}, môže obvodný banský úrad rozhodnúť o oboch žiadostiach v jednom spoločnom konaní.

(8) V banskom oprávnení vydanom fyzickej osobe sa uvedú

- a) osobné údaje,
- b) obchodné meno a miesto podnikania,
- c) činnosť, pre ktorú sa vydáva banské oprávnenie,
- d) osobné údaje zodpovedného vedúceho pracovníka, ak ním nie je sám podnikateľ, vrátane údajov o osvedčení o odbornej spôsobilosti,
- e) dátum vydania banského oprávnenia,
- f) identifikačné číslo.

(9) V banskom oprávnení vydanom právnickej osobe sa uvedú

- a) obchodné meno,
- b) sídlo,
- c) činnosť, pre ktorú sa vydáva banské oprávnenie,
- d) meno, priezvisko a miesto trvalého pobytu štatutárneho orgánu,
- e) osobné údaje zodpovedného vedúceho pracovníka vrátane údajov o osvedčení o odbornej spôsobilosti,

- f) dátum vydania bankského oprávnenia,
- g) identifikačné číslo.

(10) Odpis bankského oprávnenia zašle obvodný banký úrad príslušnému daňovému úradu a príslušnému štatistickému orgánu.

(11) Odpis bankského oprávnenia vydaného fyzickej osobe zašle obvodný banký úrad aj príslušnému orgánu Sociálnej poisťovne, Všeobecnej zdravotnej poisťovne, úradu práce, Fondu zamestnanosti a orgánu príslušnému na vyplácanie dávok sociálnej starostlivosti.

(12) Identifikačné číslo prideli fyzickej osobe obvodný banký úrad, ktorý vydal oprávnenie. Potrebné identifikačné čísla oznámi obvodnému bankému úradu príslušný štatistický orgán.

(13) Držiteľ bankského oprávnenia je povinný obvodnému bankému úradu oznámiť všetky zmeny týkajúce sa údajov, na základe ktorých bolo banké oprávnenie vydané, a to do 15 dní od vzniku týchto zmien. Na základe tohto oznámenia obvodný banký úrad podľa závažnosti nových skutočností rozhodne o zmene alebo o zrušení bankského oprávnenia; odpis rozhodnutia o zmene alebo zrušení bankského oprávnenia zašle orgánom uvedeným v odsekoch 10 a 11.

§ 4b

Zánik bankského oprávnenia

(1) Banké oprávnenie zaniká

- a) smrťou fyzickej osoby, ktorej bolo vydané, ak vo výkone bankského oprávnenia nepokračujú dedičia alebo ustanovený opatrovník,
- b) zánikom právnickej osoby, ktorej bolo vydané,
- c) rozhodnutím obvodného bankého úradu.

(2) Ak do siedmich dní od smrti držiteľa bankského oprávnenia, ktorý bol súčasne zodpovedným vedúcim pracovníkom, nebude určený nový zodpovedný vedúci pracovník pre vykonávanú činnosť, obvodný banký úrad túto činnosť pozastaví až do jeho určenia.

(3) Do 30 dní od ukončenia konania o dedičstve dedič bankského oprávnenia alebo ustanovený opatrovník, ak chce pokračovať vo výkone činnosti uvedenej v bankskom oprávnení, oznámi obvodnému bankému úradu, ktorý vydal banké oprávnenie poručiteľovi, údaje podľa § 4a ods. 4 písm. a). K oznámeniu pripojí právoplatný doklad o tom, že banké oprávnenie zdedil, a doklady podľa § 4a ods. 6.

(4) Obvodný banký úrad zruší banké oprávnenie, ak

- a) držiteľ oprávnenia už nespĺňa podmienky podľa § 4a ods. 2,
- b) držiteľ oprávnenia o to požiada.

(5) Obvodný banký úrad môže banké oprávnenie zrušiť, ak držiteľ oprávnenia

- a) závažným spôsobom porušuje podmienky určené v bankskom oprávnení alebo povinnosti vyplývajúce z tohto zákona a predpisov uvedených v § 39 ods. 1,
- b) nevykonával bankú činnosť alebo činnosť vykonávanú bankským spôsobom, na ktorú mu bolo vydané banké oprávnenie, v lehote dlhšej ako dva roky.

(6) Odpis rozhodnutia o zmene alebo o zrušení bankského oprávnenia zašle obvodný banký úrad orgánom uvedeným v § 4a ods. 10 a 11.

§ 4c Banský register

(1) Obvodný banský úrad vedie banský register (ďalej len „register“), do ktorého zapisuje fyzické osoby a právnické osoby, ktorým vydal banské oprávnenie.

(2) Do registra sa zapisujú

- a) u fyzickej osoby osobné údaje podnikateľa a obchodné meno, identifikačné číslo a miesto podnikania, ako aj osobné údaje týkajúce sa vedúceho pracovníka (§ 4a ods. 2), ak ním nie je sám podnikateľ,
- b) u právnickej osoby obchodné meno, sídlo, miesto podnikania, identifikačné číslo a meno, priezvisko a miesto trvalého pobytu štatutárneho orgánu, ako aj osobné údaje zodpovedného vedúceho pracovníka,
- c) činnosť, pre ktorú je banské oprávnenie vydané,
- d) zmeny uvedených údajov,
- e) dátum vydania a zániku banského oprávnenia.

(3) Do registra môže nahliadnuť každý.

(4) Súčasťou registra je aj zbierka listín obsahujúcich odpisy vydaných banských oprávnení. Obvodné banské úrady sa vzájomne informujú o vydaných banských oprávneniach vždy ku koncu kalendárneho roka.

TRETÍ ODDIEL

Základné podmienky banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankým spôsobom

Povinnosti organizácií pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankým spôsobom

§ 5

(1) Pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankým spôsobom sa musia dodržiavať zásady ochrany a využitia nerastného bohatstva, požiadavky racionálneho využívania ložísk nerastov, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky, zásady banskej technológie, ako aj požiadavky ochrany pracovného a životného prostredia.

(2) Banskú činnosť a činnosť vykonávanú bankým spôsobom možno vykonávať na základe oprávnenia alebo povolenia vydaného podľa tohto zákona, banského zákona alebo podľa osobitných predpisov.⁴⁾

(3) Požiadavky na kvalifikáciu a overenie odbornej spôsobilosti pracovníkov, ktorí vykonávajú banskú činnosť alebo činnosť vykonávanú bankým spôsobom, projektujú a navrhujú objekty, zariadenia a práce, ktoré sú súčasťou banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej bankým spôsobom, ak nie sú upravené osobitným predpisom,⁵⁾ ustanoví Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom.

(4) Organizácia je povinná ohlásiť obvodnému banskému úradu začatie, prerušenie a ukončenie banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej bankým spôsobom, a to v rozsahu a lehotách, ktoré ustanoví Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom.

(5) Závažné udalosti a nebezpečné stavy, ktoré by mohli ohroziť prevádzku organizácie alebo

celospoločenský záujem, najmä bezpečnosť života a zdravie ľudí, ako aj všetky závažné prevádzkové nehody (havárie), závažné pracovné úrazy a poruchy technických zariadení, je organizácia povinná bezodkladne ohlásiť obvodnému banskému úradu.

(6) Organizácia je povinná informovať obvodný banský úrad o svojich zásadných opatreniach na zabezpečenie racionálneho využívania ložísk nerastov, ich ochrany, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky, dodržiavanie určených pracovných podmienok, ako aj na riešenie stretov záujmov s inými celospoločenskými záujmami pri banskej činnosti.

§ 6

(1) Organizácia je povinná zabezpečiť a kontrolovať dodržiavanie tohto zákona, banského zákona a predpisov vydaných na ich základe, ako aj iných všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a bezpečnosť prevádzky a pracovné podmienky pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom. Na zaistenie odborného a bezpečného riadenia banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom je organizácia povinná určiť zodpovedného vedúceho pracovníka.

(2) Organizácia je povinná včas vykonať potrebné preventívne a zabezpečovacie opatrenia a bezodkladne odstraňovať nebezpečné stavy, ktoré by mohli ohroziť prevádzku organizácie alebo celospoločenský záujem, najmä bezpečnosť života a zdravie ľudí. V rámci havarijnej prevencie je organizácia povinná urobiť opatrenia, najmä na predchádzanie vzniku požiarov a výbuchov, prievalov vôd a bahnín, prietrží hornín, uhlia a plynov, ako aj vzniku banských otrasov a erupcií.

(3) Organizácia je povinná zisťovať príčiny prevádzkových nehôd a pracovných úrazov, evidovať a registrovať ich a výsledky predkladať obvodnému banskému úradu spolu s uvedením opatrení vykonaných na odstránenie závad.

(4) Organizácia vykonávajúca banskú činnosť je povinná zriadiť útvar, prípadne ustanoviť odborne spôsobilého pracovníka na plnenie úloh na úseku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky, pracovníka na riadenie likvidácie závažných prevádzkových nehôd (havárií) a vypracúvať plány ich zdoľávania.

(5) Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky môže vzhľadom na povahu prác, ich rizikovosť a s prihliadnutím na miestne podmienky určiť, kedy organizácia pri činnosti vykonávanej banským spôsobom je povinná zriadiť útvar, prípadne ustanoviť odborne spôsobilého pracovníka na plnenie úloh na úseku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky, pracovníka na riadenie likvidácie závažných prevádzkových nehôd (havárií) a vypracúvať plány ich zdoľávania.

(6) Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom podrobnejšie upraví

- a) požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom vrátane bezpečnosti používaných technických zariadení a požiarnej ochrany v podzemí,
- b) požiadavky na havarijnú prevenciu a na plány zdoľávania závažných prevádzkových nehôd (havárií),
- c) zisťovanie príčin závažných prevádzkových nehôd (havárií) a pracovných úrazov a ich evidenciu a registráciu,
- d) hlásenie závažných udalostí a nebezpečných stavov, závažných prevádzkových nehôd (havárií), závažných pracovných úrazov a porúch technických zariadení.

§ 7**Banská záchranná služba**

(1) Organizácia vykonávajúca banskú činnosť je povinná zabezpečiť banskú záchrannú službu, ak vykonáva práce v podzemí, a v prípadoch určených Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky.

(2) Úlohou banskej záchranej služby je vykonávať práce na záchranu ľudských životov a majetku pri závažných prevádzkových nehodách (haváriách) vrátane poskytnutia prvej pomoci v podzemí. Banská záchranná služba plní aj určené úlohy na úseku havarijnej prevencie a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky. Poskytovanie lekárskej služby prvej pomoci v podzemí upravujú osobitné predpisy.⁶⁾

(3) Banskú záchrannú službu vykonávajú banské záchranné stanice. Organizácie podľa odsekov 1 a 4 sú povinné v rámci svojich spoločných úloh v oblasti banskej záchranej služby zriadiť a udržiavať hlavnú banskú záchrannú stanicu a podieľať sa na úhrade nákladov na jej zriadenie, vybavenie a činnosť.

(4) Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky môže vzhľadom na povahu prác, ich rizikovosť a s prihliadnutím na miestne podmienky nariadiť, aby organizácia pri činnosti vykonávanej banským spôsobom zabezpečila banskú záchrannú službu.

(5) Zabezpečovanie banskej záchranej služby, jej organizáciu a úlohy a požiadavky na odbornú spôsobilosť jej pracovníkov ustanoví Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom.

§ 7a**Vzájomná pomoc pri haváriách**

(1) Organizácia je povinná na žiadosť postihnutej organizácie poskytnúť jej potrebnú pomoc pri likvidácii havárie, najmä pri záchrane ľudských životov a majetku, a to materiálom, technickými zariadeniami a pracovníkmi, najmä banskými záchranármi. Žiadosť o pomoc môže organizácia odmietnuť v prípade, že by tým ohrozila bezpečnosť vlastnej prevádzky, najmä bezpečnosť života a zdravia ľudí.

(2) Organizácia má právo na náhradu nákladov spojených s poskytnutím pomoci podľa odseku 1. Právo na náhradu nákladov môže oprávnená organizácia uplatniť do troch mesiacov odo dňa, keď ich zistila, najneskôr do dvoch rokov od ich vzniku, inak právo zaniká. Právo na náhradu prípadnej škody nie je tým dotknuté.

§ 8**Technické zariadenia**

(1) Pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom sa môžu používať len technické zariadenia a pomôcky, ktoré zodpovedajú predpisom na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky.

(2) Spôsobilosť technických zariadení a pomôcok sa preveruje ich pravidelnými prehliadkami, skúškami a revíziami, ktoré môžu vykonávať len pracovníci, ktorí sú na to oprávnení a odborne spôsobilí.

(3) Typy vybraných banských strojov, zariadení, prístrojov a pomôcok sa môžu používať len na základe povolenia Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, v ktorom môže určiť aj intervaly ich prehliadok a skúšok. Vykonanie skúšok a predloženie odborných posudkov

potrebných na vydanie povolenia určí Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky a zabezpečí ten, kto o toto povolenie žiada.

(4) Organizácie vykonávajúce bankú činnosť alebo činnosť vykonávanú bankým spôsobom môžu projektovať a vyrábať vyhradené technické zariadenia slúžiace na vykonávanie banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej bankým spôsobom len na základe povolenia obvodného bankého úradu. Povolenie môže obvodný banký úrad odňať, ak organizácia stratí spôsobilosť riadne vykonávať povolenú činnosť.

(5) Oprávnenie pre fyzické osoby a právnické osoby na vypracúvanie odborných posudkov a na vykonávanie prehliadok a skúšok vybraných bankých strojov, zariadení, prístrojov a pomôcok a vyhradených technických zariadení vydáva Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky.

(6) Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom ustanoví

- a) vybrané banké stroje, zariadenia, prístroje a pomôcky, ako aj podmienky ich používania a postup pri povoľovaní ich typov,
- b) vyhradené technické zariadenia a postup pri povoľovaní podľa odseku 4.
- c) postup a podmienky na získavanie oprávnenia na vykonávanie činností podľa odseku 5.

ŠTVRTÝ ODDIEL

Povoľovanie banskej činnosti

§ 9

Vyhľadávanie a prieskum výhradných ložísk bankými dielami

(1) Vyhľadávanie a prieskum výhradných ložísk bankými dielami vrátane zabezpečenia a likvidácie týchto bankých diel povoľuje v určených prípadoch obvodný banký úrad. So žiadosťou o povolenie predkladá organizácia predpísanú dokumentáciu.

(2) Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom ustanoví, v ktorých prípadoch pri vyhľadávaní a prieskume výhradných ložísk bankými dielami treba povolenie obvodného bankého úradu, postup pri vydávaní tohto povolenia a povolenia na zabezpečenie alebo likvidáciu týchto bankých diel, ako aj predpísanú dokumentáciu.

§ 10

Otvárka, príprava a dobývanie výhradných ložísk, zabezpečenie a likvidácia bankých diel a lomov

(1) Otvárku, prípravu a dobývanie výhradných ložísk⁷⁾ povoľuje obvodný banký úrad. So žiadosťou o povolenie predkladá organizácia plán otvárkovej prípravy a dobývania a predpísanú dokumentáciu. Bez povolenia obvodného bankého úradu sa otvárka, príprava a dobývanie výhradných ložísk nesmú začať.

(2) Plány otvárkovej prípravy a dobývania sa vypracúvajú pre celé výhradné ložisko alebo pre jeho ucelenú časť; ak ide o novobudované alebo rekonštruované bane alebo lomy, môžu sa tieto plány vypracovať postupne podľa jednotlivých etáp prác na otváрке, príprave alebo dobývaní.

(3) Pri dobývaní výhradných ložísk sa môžu používať len dobývacie metódy, ktoré zaisťujú bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a bezpečnosť prevádzky, racionálne dobývanie, požadovanú výrubnosť a prípustný stupeň znečistenia. Druhy dobývacích metód a rozsah ich použitia musia byť uvedené v plánoch otvárkovej prípravy a dobývania. Nové dobývacie metódy musí organizácia vyskúšať a vyhodnotiť; do technológie dobývania ich smie zaviesť len so súhlasom obvodného bankého úradu.

(4) Pri dočasnom zastavení prevádzky v banských dielach a lomoch sa vykoná ich zabezpečenie tak, aby bolo možné obnoviť dobývanie výhradného ložiska.

(5) Pri trvalom zastavení prevádzky v banských dielach a lomoch sa vykoná ich likvidácia tak, aby nebol ohrozený život a zdravie ľudí alebo majetok.

(6) Zabezpečenie banských diel a lomov a likvidáciu hlavných banských diel a lomov povoľuje obvodný banský úrad. So žiadosťou o povolenie predkladá organizácia plán ich zabezpečenia alebo likvidácie.

(7) Hlavnými banskými dielami sa podľa tohto zákona rozumejú všetky banské diela, ktoré vyúsťujú na povrch, a banské diela otvárajúce výhradné ložisko alebo jeho ucelenú časť.

(8) Podrobnosti o postupe pri povoľovaní otvárk, prípravy a dobývania výhradných ložísk, pri zabezpečení banských diel a lomov a likvidácii hlavných banských diel a lomov, ako aj predpísanú dokumentáciu ustanoví Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom.

§ 11

Osobitné zásahy do zemskej kôry

(1) Osobitné zásahy do zemskej kôry²⁾ povoľuje obvodný banský úrad. So žiadosťou o povolenie predkladá organizácia predpísanú dokumentáciu.

(2) Ak by sa osobitným zásahom do zemskej kôry mohlo znemožniť alebo sťažiť dobývanie výhradného ložiska inej organizácie, k žiadosti treba pripojiť vyjadrenie tejto organizácie.

(3) Podrobnosti o postupe pri povoľovaní osobitných zásahov do zemskej kôry a predpísanú dokumentáciu ustanoví Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom.

§ 13

Zabezpečovanie a likvidácia starých banských diel

(1) Zabezpečenie alebo likvidáciu starých banských diel³⁾ povoľuje obvodný banský úrad. So žiadosťou o povolenie predkladá organizácia plán zabezpečenia alebo likvidácie starých banských diel a predpísanú dokumentáciu.

(2) Podrobnosti o pláne zabezpečenia a likvidácie a o postupe pri povoľovaní zabezpečenia a likvidácie starých banských diel, ako aj predpísanú dokumentáciu ustanoví Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom.

§ 14

Banskomeračská a geologická dokumentácia

(1) Banskomeračská a geologická dokumentácia¹⁰⁾ musia zahŕňať najmä údaje o ložisku, všetky banské diela, odvaly, výsyvky a odkaliská, ako aj povrchovú situáciu v rozsahu celého dobývacieho priestoru; ak vzhľadom na úložné pomery ložiska možno očakávať účinky dobývania aj mimo hraníc dobývacieho priestoru, banskomeračská a geologická dokumentácia musia obsahovať povrchovú situáciu aj v dosahu týchto účinkov. Ak sú banské diela alebo zariadenia umiestnené mimo dobývacieho priestoru, musí dokumentácia zahŕňať aj tieto diela alebo zariadenia.

(2) Ak banskomeračská alebo geologická dokumentácia chýbajú, prípadne sú neúplné alebo sú

v nich závady, obvodný banský úrad môže nariadiť vyhotovenie alebo doplnenie týchto dokumentácií na náklad organizácie.

Vstup na cudzie nehnuteľnosti

§ 15

(1) Pri otváraní, príprave a dobývaní výhradných ložísk, ako aj pri úprave a zušľachtovaní nerastov vykonávaných v súvislosti s ich dobývaním, pri zriaďovaní, zabezpečovaní banských diel a lomov alebo likvidácii hlavných banských diel a lomov vrátane ich zariadení, pri zriaďovaní a prevádzke odvalov, výsypiek a odkalísk, pri zabezpečovaní alebo likvidácii starých banských diel a pri osobitných zásahoch do zemskej kôry sú pracovníci orgánov a organizácií oprávnení v nevyhnutnom rozsahu, po predchádzajúcom oznámení vlastníčkovi (užívateľovi), vstupovať na cudzie nehnuteľnosti, vykonávať ohliadku, prípadne zamerania a používať ich na zriaďovanie a udržiavanie meračských a hraničných značiek a ochranných znakov, signálov a iných meračských zariadení.

(2) Orgány a organizácie za účelom výkonu oprávnení podľa odseku 1 môžu tiež v nevyhnutnom rozsahu, ak tak neurobí na ich žiadosť a ich náklad v primeranej lehote vlastník (užívateľ) nehnuteľnosti, vykonať na vlastný náklad nevyhnutné úpravy pôdy, okliesňovať a odstraňovať porasty prekážajúce ohliadke a používaniu meračských a hraničných značiek a ochranných znakov, signálov a iných meračských zariadení.

(3) Pri výkone oprávnení podľa odsekov 1 a 2 sú orgány a organizácie povinné dbať na to, aby čo najmenej zasahovali do práv a právom chránených záujmov vlastníkov (užívateľov) nehnuteľností.

(4) Vlastníci (užívatelia) nehnuteľností sú povinní strpieť umiestnenie meračských a hraničných značiek a ochranných znakov, signálov a iných meračských zariadení na nehnuteľnostiach a zdržať sa všetkého, čo by ich mohlo zničiť, poškodiť alebo urobiť nepoužívateľnými.

(5) Nedotknuté zostávajú osobitné predpisy,¹¹⁾ podľa ktorých je vykonávanie činností uvedených v odsekoch 1 a 2 vylúčené, obmedzené alebo viazané na osobitný súhlas alebo povolenie.

§ 16

(1) Na náhradu škody spôsobenej činnosťou podľa § 15 ods. 1 a 2 sa vzťahujú všeobecné predpisy o náhrade škody,¹²⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Orgány a organizácie sú po ukončení činností podľa § 15 ods. 1 a 2 povinné bezodkladne uviesť použité nehnuteľnosti do predošlého stavu a upovedomiť o tom vlastníka (užívateľa) nehnuteľnosti.

(3) Ak nie je možné alebo hospodársky účelné nahradiť spôsobenú škodu uvedením do predošlého stavu, vlastník (užívateľ) nehnuteľnosti má právo na náhradu škody v peniazoch.

(4) Ak vlastník (užívateľ) nehnuteľnosti je činnosťami podľa § 15 ods. 1 a 2 podstatne obmedzený v obvyklom užívaní nehnuteľnosti, má tiež právo, aby mu orgán alebo organizácia, pre ktoré sa činnosť vykonáva alebo zariadenia zriaďujú, poskytli za toto obmedzenie primeranú jednorazovú náhradu. Toto právo treba uplatniť na orgáne alebo v organizácii do jedného roka odo dňa doručenia oznámenia o ukončení činnosti, inak právo zaniká. Spory o jednorazovú náhradu rozhoduje obvodný úrad, v územnom obvode ktorého je nehnuteľnosť.

Konanie o povolenie banskej činnosti

§ 17

(1) Žiadosť o povolenie banskej činnosti podľa § 9 až 11 a § 13 s predpísanou dokumentáciou a dokladmi predkladá organizácia najneskôr 3 mesiace pred plánovaným začatím prác obvodnému banskému úradu.

(2) Ak banskou činnosťou sú ohrozené právom chránené objekty a záujmy, musia sa so žiadosťou predložiť doklady o vyriešení stretov záujmov.

(3) Ak predložená žiadosť a dokumentácia neposkytuje dostatočný podklad na posúdenie navrhovanej banskej činnosti alebo ak nie je žiadosť o povolenie banskej činnosti podľa § 10 v súlade s podmienkami určenými v rozhodnutí o určení chráneného ložiskového územia a dobývacieho priestoru, obvodný banský úrad vyzve organizáciu, aby žiadosť v určenej lehote doplnila, prípadne uviedla do súladu s týmito rozhodnutiami; obdobne postupuje vtedy, keď žiadosť neobsahuje všetky doklady o vyriešení stretov záujmov.

(4) Obvodný banský úrad rozhodne o žiadosti najneskôr do 2 mesiacov od jej podania, prípadne od jej doplnenia podľa odseku 3.

(5) Obvodný banský úrad zastaví konanie o povolenie banskej činnosti, ak žiadosť nebola doplnená v lehote určenej podľa odseku 3.

§ 18

(1) Účastníkmi konania o povolenie banskej činnosti sú žiadateľ, fyzické a právnické osoby, ktorých práva a právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť povolením dotknuté, a obec, v územnom obvode ktorej sa má banská činnosť vykonávať.

(2) Povolenie banskej činnosti podľa odseku 1 vydáva obvodný banský úrad v konaní spojenom s miestnou ohliadkou; náklady na znalecké posudky, ktoré sú v konaní potrebné, uhradí žiadateľ.

(3) Obvodný banský úrad oznámi začatie konania dotknutým orgánom štátnej správy a účastníkom konania najneskôr 10 dní pred ústnym pojednávaním, prípadne pred miestnou ohliadkou. Súčasne ich upozorní na to, že svoje stanoviská alebo námietky môžu uplatniť najneskôr pri ústnom pojednávaní, prípadne pri miestnej ohliadke a že sa na neskôr podané stanoviská alebo námietky nemusí prihliadnuť. Ak niektorý z orgánov štátnej správy potrebuje v odôvodnených prípadoch na riadne posúdenie veci dlhší čas, obvodný banský úrad na jeho žiadosť určenú lehotu pred jej uplynutím primerane predĺži.

(4) Oznámenie o miestnej ohliadke nezasiela obvodný banský úrad tým účastníkom konania, ktorých práva a právom chránené záujmy boli už vyriešené pri určení chráneného ložiskového územia alebo dobývacieho priestoru, v štádiu projektovania, výstavby alebo rekonštrukcie baní a lomov alebo ak je súčasťou dokumentácie k žiadosti o povolenie banskej činnosti doklad o vyriešení stretov záujmov.

PIATY ODDIEL

Činnosť vykonávaná banským spôsobom

§ 19

Dobývanie ložiska nevyhradeného nerastu

(1) Dobývanie ložiska nevyhradeného nerastu, ako aj zabezpečenie a likvidáciu banských diel

a lomov možno vykonávať iba na základe povolenia obvodného banského úradu.

(2) Prednosť na povolenie dobývania ložiska nevyhradeného nerastu má vlastník pozemku.

(3) So žiadosťou o povolenie dobývania ložiska nevyhradeného nerastu organizácia predkladá územné rozhodnutie¹³⁾ a plán využívania ložiska. So žiadosťou o povolenie zabezpečenia alebo likvidácie banských diel a lomov organizácia predkladá plán ich zabezpečenia alebo likvidácie.

(4) Na konanie o povolenie dobývania ložiska nevyhradeného nerastu, zabezpečenia alebo likvidácie banských diel a lomov sa vzťahujú obdobne § 17 a 18.

(5) Ak majiteľ pozemku nesúhlasí ani za primeranú náhradu s používaním pozemku na čas potrebný na dobývanie ložiska a ak verejný záujem na dobývaní ložiska nevyhradeného nerastu prevažuje nad oprávneným záujmom vlastníka pozemku, môže organizácia nadobudnúť právo užívania pozemku aj vyvlastnením.^{13a)} Obdobne sa postupuje pri stavbách alebo iných právach, ktoré majú byť dotknuté dobývaním.

(6) Pri vyvlastnení podľa odseku 5 patrí vlastníkovi pozemku tiež primeraná náhrada za ložisko nevyhradeného nerastu, ktoré je súčasťou tohto pozemku.

(7) Organizácia, ktorá dobýva ložisko nevyhradeného nerastu, prípadne v súvislosti s dobývaním nerasty upravuje alebo zúšľachťuje, je povinná dodržiavať podmienky hospodárneho a bezpečného dobývania ložiska a ochrany životného prostredia.

(8) Na spresnenie znalosti o množstve a kvalite zásob, o geologických a banskotechnických podmienkach dobývania je organizácia oprávnená počas dobývania vykonávať ďalší prieskum ložiska v hraniciach územia vymedzeného v rozhodnutí o využití územia na dobývanie ložiska nevyhradeného nerastu.¹³⁾

(9) Vláda Slovenskej republiky nariadením ustanoví podrobnejšie podmienky využívania ložísk nevyhradených nerastov.

§ 20

Ostatné činnosti vykonávané banským spôsobom

(1) Činnosti vykonávané banským spôsobom uvedené v § 3 písm. b) až i) vykonávajú organizácie podľa osobitných predpisov.⁴⁾

(2) Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky Slovenský banský úrad všeobecne záväzným právnym predpisom ustanoví, pri ktorých činnostiach vykonávaných banským spôsobom a v akom rozsahu je organizácia povinná viesť banskomeračskú a geologickú dokumentáciu (§ 14); ak ide o geologickú dokumentáciu, takýto predpis vydá Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky po dohode s Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky.

TRETIA ČASŤ

VÝBUŠNINY

§ 21

Základné pojmy

(1) Výbušniny podľa tohto zákona sú látky (zlúčeniny alebo zmesi) v tuhom alebo kvapalnom stave, ktoré majú vlastnosti trhavín, traskavín, strelivín alebo výbušných pyrotechnických zloží.

(2) Tento zákon sa vzťahuje aj na pyrotechnické výrobky a výrobky obsahujúce výbušniny, ak môžu výbuchom ohroziť bezpečnosť osôb a majetku (ďalej len „výbušné predmety“). Tento zákon sa

nevezfahuje na strelivo.^{13b)}

(3) Za ohňostrojné práce sa považujú práce, pri ktorých sa energia chemickej výbuchovej premeny výbušnín a výbušných predmetov využíva na vyvolanie svetelných, prípadne zvukových účinkov.

(4) Za pomôcku na použitie výbušnín sa považujú prostriedok alebo zariadenie, ktoré prichádzajú do styku s výbušninou, pôsobia na ňu svojimi chemickými a fyzikálnymi vlastnosťami a sú potrebné na vykonanie trhacích prác alebo ohňostrojných prác (ďalej len „pomôcka“).

(5) Pri pochybnostiach, či ide o výbušninu, výbušný predmet, pyrotechnický výrobok alebo pomôcku, alebo či ide o trhacie práce, rozhodne Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky. Vykonanie skúšok a vypracovanie odborných posudkov potrebných na rozhodnutie zabezpečiť v skúšobni určenej Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky ten, kto o toto rozhodnutie požiadal.

(6) Podrobnosti o pyrotechnických výrobkoch ustanoví Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom.

§ 22

Zaobchádzanie s výbušninami

(1) Každý, kto príde do styku s výbušninou, je povinný postupovať s najväčšou opatrnosťou a dodržiavať predpisy a návody na používanie výbušnín tak, aby neohrozil svoju bezpečnosť a bezpečnosť iných osôb a majetku.

(2) Objekty a priestory, v ktorých sú umiestnené výbušniny alebo v ktorých sa výbušniny vyrábajú, spracúvajú alebo používajú, sa musia zabezpečiť proti odcudzeniu alebo zneužitiu výbušnín a vybaviť a zabezpečiť tak, aby prípadný výbuch výbušnín nemohol ohroziť bezpečnosť osôb a majetku. Potrebné opatrenia musí obsahovať už projektová dokumentácia.

(3) Organizácie, ktoré vyrábajú, spracúvajú, pripravujú, používajú, skúšajú alebo uskladňujú výbušniny, sú povinné zabezpečiť výbušniny proti odcudzeniu alebo zneužitiu spôsobom zodpovedajúcim miestnym podmienkam; spôsob zabezpečenia odsúhlasia s príslušným útvarom Policajného zboru.

(4) Každé odcudzenie, stratu alebo nález výbušniny v priestore organizácie je povinný ten, kto takúto skutočnosť zistí, bezodkladne oznámiť organizácii, ktorá to ohlási útvaru Policajného zboru a mimo priestoru organizácie útvaru Policajného zboru. Rovnako musí postupovať ten, kto zistí, že pri preprave výbušnín došlo k porušeniu prepravného obalu výbušnín.

(5) Pri prácach s výbušninami sú osoby nezúčastnené na týchto prácach v záujme zaistenia bezpečnosti života a zdravia ľudí a ochrany majetku povinné spravovať sa pokynmi pracovníkov, prípadne osôb vykonávajúcich tieto práce.

(6) Pri trhacích prácach alebo ohňostrojných prácach sú vlastníci (užívatelia) nehnuteľností povinní strpieť umiestnenie výstražných alebo informatívnych tabúľ na zaistenie bezpečnosti života a zdravia ľudí a ochrany majetku.

§ 23

Výroba výbušnín a pomôcok

(1) Vyrábať a spracúvať výbušniny alebo vykonávať výskum, vývoj alebo pokusnú výrobu výbušnín môže len organizácia, ktorá má na to súhlas Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky.

(2) Iné organizácie, než ktoré sú uvedené v odseku 1, môžu zhotovovať jednoduché druhy trhavín na trhacie práce len na základe povolenia Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky vydaného po dohode s príslušným ministerstvom.

(3) Organizácia, ktorá vyrába, spracúva, zhotovuje alebo dováža výbušniny alebo pomôcky, je povinná odberateľovi

- a) odovzdať osvedčenie o akosti dodávanej výbušniny alebo pomôcky, pri dovážaných výbušninách alebo pomôckach doklad o ich vlastnostiach,
- b) priložiť k dodávanej výbušnине alebo pomôcke návod na ich používanie schválený Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky.

(4) Povinnosť priložiť návod podľa odseku 3 písm. b) má aj odberateľ, ktorý dodáva výbušniny a pomôcky ďalšiemu odberateľovi.

(5) Odberateľ je povinný dodržiavať návod na používanie výbušnín a pomôcok, oboznámiť s jeho obsahom príslušných pracovníkov a o tomto oboznámení vyhotoviť záznam.

(6) Vysoké školy môžu vykonávať výskum, vývoj a skúšanie nových výbušnín na plnenie svojich pedagogických a vedeckých úloh. V rozsahu určenom učebnými osnovami môžu aj pripravovať výbušniny na vyučovacie účely.

(7) Požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky pri výrobe a spracovaní výbušnín vrátane evidencie, zneškodňovania a ničenia výbušnín pri ich výrobe ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky.

§ 24

Uvádzanie výbušnín a pomôcok do obehu

(1) Uviesť do obehu možno len výbušniny a pomôcky, ktoré povolilo Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky.

(2) Vykonanie skúšok a predloženie odborných posudkov potrebných na povolenie uviesť výbušniny a pomôcky do obehu a ich preskúšavanie určí Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky a zabezpečí ten, kto o toto povolenie žiada.

(3) Postup a podrobnejšie podmienky povoľovania výbušnín a pomôcok do obehu a ich preskúšavania ustanoví Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom.

§ 25

Nadobúdanie a odber výbušnín

(1) Výbušniny možno nadobúdať len na základe povolenia na odber výbušnín vydaného obvodným banským úradom. Toto povolenie sa vyžaduje aj na odber bezdymového prachu alebo čierneho poľovníckeho prachu, ak sa použijú na trhacie alebo ohňostrojné práce.

(2) Organizáciám, ktoré pravidelne používajú výbušniny vo svojej činnosti, sa môže povolenie na odber výbušnín vydať na dlhšie časové obdobie, najviac však na päť rokov.

(3) Na základe povolenia na odber výbušnín možno nadobúdať výbušniny od výrobcu, dovozcu alebo iného oprávneného odberateľa.

(4) Povolenie na odber výbušnín sa nevyžaduje

- a) v organizáciách oprávnených výbušniny vyrábať a spracúvať alebo vykonávať výskum, vývoj, skúšanie alebo pokusnú výrobu výbušnín,
- b) v organizáciách oprávnených výbušniny dovážať a vyvážať.

(5) Dovážať možno len výbušniny a pomôcky, ktorých uvedenie do obehu bolo povolené Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky. To sa vzťahuje aj na dovoz bezdymového prachu a čierneho poľovníckeho prachu, ak sa použijú na trhacie práce alebo ohňostrojné práce, a na dovoz pyrotechnických výrobkov.^{13d)}

(6) Jednorazové povolenie na dovoz vzorky výrobkov uvedených v odseku 5 potrebnej na vykonanie skúšok pred povolením ich uvedenia do obehu vydáva Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky.

§ 26

Preprava a prenášanie výbušnín

(1) Preprava výbušnín sa považuje za dopravu nebezpečných vecí. Pre prepravu výbušnín platia osobitné predpisy.¹⁴⁾

(2) Spôsob prepravy výbušnín v priestoroch organizácie určí organizácia v prepravnom poriadku.

(3) Výbušniny možno prenášať len v uzavretých obaloch.

(4) Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom ustanoví podmienky na prepravu výbušnín v priestoroch organizácie a na prenášanie výbušnín.

Vykonávanie prác spojených s použitím výbušnín

§ 27

(1) Trhacie práce alebo ohňostrojné práce možno vykonávať len na základe povolenia obvodného banského úradu.

(2) Rozhodnutie o povolení trhacích prác veľkého rozsahu a ohňostrojných prác zasiela obvodný banský úrad aj príslušnému útvaru Policajného zboru; to sa nevzťahuje na trhacie práce pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom.

(3) Trhacie práce bez povolenia možno vykonávať len v prípadoch, keď je to nevyhnutne potrebné na záchranu ľudských životov alebo majetku a hrozí nebezpečenstvo z omeškania.

(4) Na trhacie práce veľkého rozsahu sa musí vypracovať technický projekt odstrelu, na trhacie práce malého rozsahu, ohňostrojné práce a na ostatné práce spojené s použitím výbušnín technologický postup.

(5) Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom, ktoré trhacie práce sa považujú za trhacie práce veľkého rozsahu a malého rozsahu, náležitosti technického projektu odstrelu, náležitosti technologického postupu trhacích a ohňostrojných prác a podrobnejšie upraví vykonávanie trhacích a ohňostrojných prác.

§ 28

(1) Žiadosť o povolenie trhacích prác alebo ohňostrojných prác podáva ten, pre koho sa tieto práce majú vykonať, alebo s jeho súhlasom ten, kto bude tieto práce vykonávať.

(2) K žiadosti sa prikladá

- a) dokumentácia trhacích prác s návrhom technických podmienok na bezpečné vykonanie trhacích prác alebo ohňostrojných prác,
- b) návrh opatrení na ochranu práv a právom chránených záujmov organizácií a občanov,
- c) zoznam organizácií a občanov, ktorých práva alebo právom chránené záujmy by mohli byť ohrozené použitím výbušnín.

(3) Náklady na prípadný znalecký posudok potrebný v konaní o povolenie trhacích prác alebo ohňostrojných prác uhradí žiadateľ.

§ 29

Uskladňovanie výbušnín

(1) Výbušniny možno uskladňovať len v objektoch, ktoré boli na tento účel povolené (ďalej len „sklady výbušnín“).

(2) Pri trhacích prácach veľkého rozsahu sa môžu výbušniny, ktoré sa majú jednorazovo použiť, prechodne uskladniť na voľnom priestranstve, najdlhšie však na 48 hodín pred začatím trhacích prác; v takomto prípade je organizácia pripravujúca trhacie práce povinná urobiť potrebné opatrenia proti neprípustnému pôsobeniu poveternostných vplyvov, proti odcudzeniu výbušnín a na zabezpečenie ochrany osôb a majetku pred nežiadúcim výbuchom výbušnín. Uskladnenie výbušnín na voľnom priestranstve a vykonané opatrenia musí organizácia bezodkladne oznámiť príslušnému útvaru Policajného zboru.

(3) V skladoch výbušnín je dovolené uskladňovať len také druhy a množstvo výbušnín, ktoré sú určené v kolaudačnom rozhodnutí alebo v rozhodnutí, ktorým sa povoľuje užívanie skladu výbušnín.

(4) Na krátky čas možno prechovávať výbušniny aj v osobitných úschovniach zriadených na pracovisku. Podrobnosti o osobitných úschovniach ustanoví Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom.

Sklady výbušnín

§ 30

Na projektovanie a výstavbu skladov výbušnín sa vzťahujú všeobecné predpisy o investičnej výstavbe, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 31

(1) Rozhodnutie o umiestnení stavby skladu výbušnín vydáva

- a) pri banskej činnosti pod povrchom obvodný banský úrad,
- b) v iných prípadoch než je uvedené v písmene a) orgán príslušný podľa osobitných predpisov¹⁷⁾ po dohode s obvodným banským úradom.

(2) K žiadosti o umiestnenie skladu výbušnín podľa odseku 1 písm. a) sa prikladá situačný náčrt umiestnenia skladu výbušnín s vyznačením susedných podzemných a povrchových objektov, systému vetrania a ochrany pred požiarom, výbuchom a prejavmi horských tlakov.

§ 32

(1) Stavby skladov výbušnín, ich zmeny a užívanie povoľuje obvodný banský úrad.

(2) Rozhodnutie podľa odseku 1 zasiela obvodný banský úrad aj príslušnému útvaru Policajného zboru.

(3) K žiadosti o povolenie stavby skladu výbušnín podľa odseku 1 sa prikladá

- a) projektová dokumentácia podľa všeobecných predpisov o dokumentácii stavieb,
- b) situačný náčrt umiestnenia skladu výbušnín na povrchu s uvedením vzdialenosti od susediacich objektov, v podzemí od susediacich banských diel,
- c) rozhodnutie o umiestnení stavby skladu výbušnín.

(4) K žiadosti o povolenie užívania skladov výbušnín podľa odseku 1 sa prikladá

- a) vyhlásenie o tom, že stavba skladu výbušnín je uskutočnená podľa projektovej dokumentácie,
- b) protokol o určení prostredia a stupňa nebezpečenstva požiaru alebo výbuchu výbušnín,
- c) správa o východiskovej revízii elektrického zariadenia,
- d) pri skladoch výbušnín na povrchu správa o východiskovej revízii bleskozvodov.

(5) Podmienky na umiestnenie, zriaďovanie a prevádzkovanie skladov výbušnín podrobnejšie upraví Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom.

§ 33

Evidencia výbušnín

(1) Pri výrobe, spracúvaní, zhotovovaní, používaní, uskladňovaní, výskume, vývoji, skúškach a pokusnej výrobe výbušnín sa evidencia výbušnín musí viesť tak, aby bol prehľad o tom, kde sa výbušnina nachádza a v akom množstve alebo ako sa s ňou naložilo.

(2) Každý druh výbušnín sa musí evidovať samostatne.

(3) Doklady o evidencii výbušnín sa uschovávajú tri roky.

(4) Ak sa zistia rozdiely medzi evidovaným a skutočným stavom výbušnín, je organizácia povinná túto skutočnosť bezodkladne oznámiť príslušnému útvaru Policajného zboru.

(5) Náležitosti evidencie výbušnín pri zhotovovaní jednoduchých trhavín, pri používaní a uskladňovaní výbušnín ustanoví Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom.

§ 34

Spôsobilosť na zaobchádzanie s výbušnínami

(1) Zaobchádzať s výbušnínami môžu len dospelé osoby občiansky bezúhonné, zdravotne a odborne spôsobilé.

(2) Občiansku bezúhonnosť pracovníkov posudzuje organizácia, s ktorou sú v pracovnom alebo obdobnom pomere; občiansku bezúhonnosť ostatných osôb posudzuje obvodný úrad príslušný podľa miesta bydliska týchto osôb.

(3) Zdravotnú spôsobilosť pracovníkov a ostatných osôb posudzujú orgány štátnej zdravotnej správy.

(4) Odbornú spôsobilosť pracovníkov na zaobchádzanie s výbušnínami, s výnimkou privádzania výbušnín k výbuchu, ich zneškodňovania alebo ničenia, posudzuje organizácia, s ktorou sú v pracovnom alebo obdobnom pomere. Organizácia je povinná tieto osoby vopred preukázateľne

oboznámiť s vlastnosťami látok, s ktorými pracujú, z hľadiska ich výbuchovej a požiarnej bezpečnosti a hygienickej ochrany v rozsahu nevyhnutnom na bezpečné vykonávanie prác.

Privádzanie výbušnín k výbuchu, ich zneškodňovanie a ničenie

§ 35

(1) Samostatne privádzať výbušniny k výbuchu, zneškodňovať ich alebo ničiť a vykonávať alebo riadiť odborné práce s tým spojené smú

- a) pri trhacích prácach malého rozsahu len osoby staršie ako 21 rokov, ktoré majú oprávnenie strelmajstra; tieto osoby sú oprávnené vykonávať aj niektoré úkony trhacích prác veľkého rozsahu,
- b) pri trhacích prácach veľkého rozsahu len osoby staršie ako 24 rokov, ktoré majú oprávnenie technického vedúceho odstrelov.

(2) Pripravovať, odpaľovať, zneškodňovať a ničiť výbušniny určené na ohňostrojné práce môže len odpaľovač ohňostrojov; ak sa na tento účel použije výbušnina určená na trhacie práce, môže ju priviesť k výbuchu len strelmajster, ktorý je oprávnený priviesť ju k výbuchu pri trhacích prácach.

(3) Ničiť a zneškodňovať výbušniny pri ich výrobe alebo spracúvaní vrátane výskumu, vývoja a pokusnej výroby môžu len osoby staršie ako 21 rokov, ktoré majú oprávnenie pyrotechnika.

(4) Za účelom zácviku môžu vykonávať práce uvedené v odsekoch 1 až 3 aj iné osoby než strelmajstri, technickí vedúci odstrelov, odpaľovači ohňostrojov a pyrotechnici, ktoré na to organizácia písomne určila, a to len pod dozorom strelmajstra, technického vedúceho odstrelov, odpaľovača ohňostrojov alebo pyrotechnika.

§ 36

(1) Odbornú spôsobilosť posudzuje a oprávnenie na vykonávanie funkcie strelmajstra vydáva obvodný banský úrad a na vykonávanie funkcie technického vedúceho odstrelov Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky.

(2) Odbornú spôsobilosť posudzuje a oprávnenie na vykonávanie funkcie odpaľovača ohňostrojov a pyrotechnika vydáva Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky.

(3) Oprávnenia podľa odsekov 1 a 2 sa vydávajú osobám, ktoré majú predpísanú prax a úspešnou skúškou preukázali teoretické a praktické znalosti potrebné na bezpečné privádzanie výbušnín k výbuchu, ich zneškodňovanie a ničenie.

(4) Výučbu strelmajstrov, technických vedúcich odstrelov, odpaľovačov ohňostrojov a pyrotechnikov organizuje organizácia poverená Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky. Učebné osnovy a texty na ich výučbu schvaľuje a skúšobné poriadky vydáva Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky.

(5) Rozsah a podmienky výučby a podmienky získavania spôsobilosti na zaobchádzanie s výbušnínami pri trhacích prácach, ohňostrojných prácach a pri zneškodňovaní a ničení výbušnín pri ich výrobe a spracúvaní podrobnejšie ustanoví Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky všeobecne záväzným právnym predpisom.

§ 37

Osobitné ustanovenie

Ustanovenia § 21 až 36 sa nevzťahujú na používanie výbušnín, pyrotechnických výrobkov

a pomôcok v ozbrojených silách a v ozbrojených bezpečnostných zboroch.

ŠTVRTÁ ČASŤ
ŠTÁTNA BANSKÁ SPRÁVA

§ 38

Orgány štátnej banskej správy

(1) Orgánmi štátnej banskej správy sú

- a) Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky ako ústredný orgán štátnej banskej správy,
- b) Hlavný bankový úrad,
- c) obvodné bankové úrady, a to
 - 1. Obvodný bankový úrad v Bratislave,
 - 2. Obvodný bankový úrad v Banskej Bystrici,
 - 3. Obvodný bankový úrad v Košiciach,
 - 4. Obvodný bankový úrad v Prievidzi,
 - 5. Obvodný bankový úrad v Spišskej Novej Vsi.

(2) Obvody pôsobnosti obvodných bankových úradov ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky.

(3) Hlavný bankový úrad je rozpočtová organizácia so sídlom v Banskej Štiavnici. Na čele Hlavného bankového úradu je predseda, ktorého vymenúva a odvoláva minister hospodárstva Slovenskej republiky.

(4) Hlavnému bankovému úradu sú podriadené obvodné bankové úrady.

(5) Hlavný bankový úrad zabezpečuje osobné a vecné potreby obvodných bankových úradov.

(6) Na čele obvodného bankového úradu je predseda, ktorého vymenúva a odvoláva predseda Hlavného bankového úradu.

§ 39

Pôsobnosť orgánov štátnej banskej správy

(1) Hlavný bankový úrad a obvodné bankové úrady vykonávajú hlavný dozor

- a) nad dodržiavaním bankového zákona, tohto zákona a predpisov vydaných na ich základe, ak upravujú ochranu a využívanie ložísk nerastov, bezpečnosť prevádzky, zabezpečenie chránených objektov a záujmov pred účinkami banskej činnosti, ako aj výrobu výbušnín a používanie výbušnín na trhacie práce a ohňostrojnú prácu,
- b) nad dodržiavaním bankového zákona, tohto zákona a predpisov vydaných na ich základe a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, ak upravujú bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, bezpečnosť technických zariadení, požiarnu ochranu v podzemí a pracovné podmienky, v organizáciách pri vykonávaní banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej bankovým spôsobom a pri výrobe výbušnín a používaní výbušnín na trhacie práce a ohňostrojnú prácu.

(2) Hlavný dozor podľa odseku 1 sa nevzťahuje na prípady, keď činnosti a technické zariadenia uvedené v odseku 1 podliehajú obdobnému dozoru orgánov Ministerstva obrany Slovenskej republiky, Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky, Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky.

(3) Pri pochybnostiach, či hlavný dozor podľa odseku 1 patrí do pôsobnosti orgánov štátnej banskej správy, rozhodne Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky po dohode s iným dotknutým orgánom štátneho odborného alebo obdobného dozoru.

(4) Organizácie sú povinné orgánom štátnej banskej správy na účely ich hlavného dozoru kedykoľvek umožniť vstup do objektov, zariadení a na pracoviská, predložiť potrebné materiály, dokumentáciu, odborné posudky a podať požadované informácie a vysvetlenia. Organizácie sú povinné poskytovať potrebnú súčinnosť orgánom štátnej banskej správy, vytvárať im podmienky na nerušený a rýchly výkon hlavného dozoru a využívať výsledky ich zistení vo svojej práci.

§ 39a

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

- a) riadi výkon štátnej banskej správy,
- b) zabezpečuje a koordinuje v súčinnosti s ústrednými orgánmi úlohy medzinárodnej spolupráce v oblasti štátnej banskej správy,
- c) rozhoduje o odvolaniach vo veciach, v ktorých v prvom stupni rozhodol Hlavný bankový úrad.

§ 40

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

(1) Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky plní úlohy hlavného dozoru orgánov štátnej banskej správy.

(2) Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky riadi činnosť obvodných bankových úradov a rozhoduje o odvolaniach proti ich rozhodnutiam.

(3) Pri výkone hlavného dozoru Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

- a) ukladá opatrenia na zabezpečenie racionálneho využívania ložísk nerastov a na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky a za tým účelom organizuje, riadi a vykonáva osobitné preverky,
- b) vykonáva preverky pracovísk, činností a technických zariadení a pritom zisťuje, ako obvodné bankové úrady plnia povinnosti vyplývajúce pre ne z bankového zákona, tohto zákona a predpisov vydaných na ich základe,
- c) dáva súhlas na zriadenie, prípadne nariaďuje zriadenie hlavných bankových záchranných staníc a obvodných bankových záchranných staníc, určuje ich sídla a vymedzuje ich pôsobnosť, schvaľuje ich služobné poriadky, určuje podmienky na ustanovenie do funkcií a preveruje odbornú spôsobilosť ich vedúcich pracovníkov a dozerá na stav, organizáciu a vybavenie hlavných a obvodných bankových záchranných staníc; môže tiež vzhľadom na povahu prác, ich rizikovosť a s prihliadnutím na miestne podmienky nariadiť, aby organizácia pri činnosti vykonávanej bankovým spôsobom zabezpečila bankú záchrannú službu.

(4) Pri plnení úloh podľa odseku 3 má Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky práva a povinnosti uvedené v § 41 ods. 1 písm. a) a c).

(5) Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

- a) vedie súhrnnú evidenciu dobývacích priestorov a ich zmien,
- b) povoľuje používať typy vybraných bankových strojov, zariadení, prístrojov a pomôcok organizáciám vykonávajúcim bankú činnosť a činnosť vykonávanú bankovým spôsobom.
- c) posudzuje odbornú spôsobilosť pracovníkov v rozsahu ustanovenom bankovým zákonom, týmto

zákonom a predpismi vydanými na ich základe a vydáva týmto pracovníkom príslušné osvedčenia alebo oprávnenia na výkon funkcií alebo im tieto osvedčenia alebo oprávnenia odníma.

§ 41

Obvodné banské úrady

(1) Pri výkone hlavného dozoru obvodné banské úrady

- a) vykonávajú prehliadky objektov, zariadení a pracovísk a pritom kontrolujú, ako sa plnia povinnosti vyplývajúce z banského zákona, tohto zákona a predpisov vydaných na ich základe, ak upravujú ochranu a využívanie ložísk nerastov, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a bezpečnosť prevádzky, zabezpečenie chránených objektov a záujmov pred účinkami banskej činnosti, výrobu výbušnín a používanie výbušnín na trhacie práce a ohňostrojnú prácu, ako aj z iných všeobecne záväzných právnych predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, bezpečnosti technických zariadení a pracovných podmienok vrátane predpisov o požiarnej ochrane v podzemí,
- b) zisťujú na mieste stav, príčiny a následky závažných prevádzkových nehôd (havárií) a závažných pracovných úrazov v organizáciách, ako aj závažného ohrozenia bezpečnosti prevádzky organizácie alebo celospoločenského záujmu, najmä bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- c) nariaďujú odstrániť zistené závady a nedostatky. Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky sú oprávnené nariaďovať nevyhnutné opatrenia. Ak zistia závady, ktoré zrejme a bezprostredne ohrozujú celospoločenský záujem, najmä bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, bezpečnosť prevádzky a technických zariadení, prípadne majetku a ktoré nemožno ihneď odstrániť, nariaďujú zastavenie prevádzky organizácie alebo jej časti, prípadne ich technických zariadení, a to v nevyhnutnom rozsahu až do odstránenia závad,
- d) dozerajú na stav, vybavenie a činnosť banskej záchranej služby a preverujú odbornú spôsobilosť jej vedúcich pracovníkov s výnimkou pracovníkov hlavných banských záchranných staníc a obvodných banských záchranných staníc,
- e) dozerajú, či organizácie riadne vedú evidenciu a registráciu pracovných úrazov a vyhodnocujú zdroje a príčiny úrazovosti,
- f) preverujú, či organizácia vykonávajúca banskú činnosť alebo činnosť vykonávanú banským spôsobom je spôsobilá projektovať a vyrábať vyhradené technické zariadenia slúžiace na vykonávanie banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej banským spôsobom, vydávajú jej príslušné povolenie, prípadne jej toto povolenie odnímajú,
- g) kontrolujú vykonávanie prehliadok a skúšok technických zariadení,
- h) preverujú skúškami u pracovníkov znalosť predpisov uvedených v písmene a), ktorú títo pracovníci potrebujú na výkon riadiacich a kontrolných funkcií. Posudzujú odbornú spôsobilosť pracovníkov na výkon vybraných funkcií a vydávajú im osvedčenia alebo oprávnenia na výkon funkcií, prípadne im tieto osvedčenia alebo oprávnenia odnímajú.

(2) Obvodné banské úrady ďalej

- a) určujú, menia alebo zrušujú chránené ložiskové územia a dobývacie priestory a vedú ich evidenciu,
- b) povoľujú otváрку, prípravu a dobývanie výhradných ložísk a v určených prípadoch vyhľadávajú a prieskum výhradných ložísk banskými dielami; pred zastavením prevádzky v banských dielach a lomoch povoľujú ich zabezpečenie alebo likvidáciu hlavných banských diel a lomov,
- c) určujú nevyhnutné opatrenia, najmä poradie a spôsob vydobytia výhradných ložísk, ak by otvárkou, prípravou a dobývaním bola ohrozená prevádzka alebo využitie výhradného ložiska

v dobývacom priestore inej organizácie,

- d) nariaďujú, ak je to z hľadiska bezpečnosti prevádzky nevyhnutné, aby časť výhradného ložiska v dobývacom priestore jednej organizácie vydobyla iná organizácia, alebo ak je potrebné, aby si organizácia zriadila banské dielo v dobývacom priestore inej organizácie; rovnako postupujú, ak je nevyhnutné spoločné užívanie banských diel a zariadení,
- e) povoľujú dobývanie ložísk nevyhradených nerastov, ako aj zabezpečenie banských diel a lomov a likvidáciu hlavných banských diel a lomov,
- f) vydávajú súhlas na povolenie stavieb a zariadení v chránenom ložiskovom území,
- g) môžu nariadiť vyhotovenie alebo doplnenie banskomeračskej a geologickej dokumentácie, ak chýbajú, sú neúplné alebo ak sú v nich závady,
- h) povoľujú osobitné zásahy do zemskej kôry a zabezpečenie alebo likvidáciu starých banských diel,
- i) povoľujú trhacie práce a ohňostrojné práce,
- j) povoľujú umiestnenie, stavbu a užívanie skladov výbušnín v prípadoch a za podmienok ustanovených § 31 a 32,
- k) plnia ďalšie úlohy vyplývajúce pre ne z banského zákona, tohto zákona a iných všeobecne záväzných právnych predpisov.

Banskí inšpektori

§ 42

(1) Úlohy štátnej banskej správy na úseku hlavného dozoru vykonáva Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky ústrednými banskými inšpektormi a obvodné banské úrady obvodnými banskými inšpektormi (ďalej len „banský inšpektor“). Banských inšpektorov ustanovuje predseda Hlavného banského úradu.

(2) Banský inšpektor je oprávnený

- a) vstupovať kedykoľvek do objektov, zariadení a priestorov, vykonávať v nich prehliadky a vyšetrenia, požadovať predloženie príslušných dokladov, informácií a vysvetlení, presvedčovať sa u technických pracovníkov o ich znalosti predpisov uvedených v § 41 ods. 1 písm. a), ako aj zhotovovať fotografické snímky a kópie prevádzkových máp a ďalšej dokumentácie potrebné na zistenie závad a na zisťovanie stavu, príčin a následkov závažných prevádzkových nehôd (havárií) a závažných pracovných úrazov,
- b) dávať záväzné príkazy na odstránenie zistených závad a nedostatkov a pri zrejmom a bezprostrednom ohrození celospoločenských záujmov, najmä bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, bezpečnosti prevádzky a technických zariadení, prípadne majetku, dávať záväzné príkazy na zastavenie prevádzky organizácie alebo jej časti, prípadne ich technických zariadení, a to v nevyhnutnom rozsahu až do odstránenia závad vrátane príkazov na vyvedenie pracovníkov do bezpečia; ďalej je oprávnený nariaďovať nevyhnutné opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky. Záväzný príkaz možno dať ústne alebo písomne; ak sa dal ústne, je inšpektor povinný po ukončení inšpekcie alebo kontroly ho písomne zaznamenať,
- c) zakázať prácu nadčas, prácu v noci a prácu žien a mladistvých, ak zistí, že sa vykonáva v rozpore s právnymi predpismi,¹⁹⁾
- d) zadržať preukaz o odbornej spôsobilosti vydaný orgánom štátnej banskej správy v prípadoch hrubého alebo opakovaného porušenia predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky.

(3) Banský inšpektor sa pri výkone svojej činnosti preukazuje preukazom Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky.

§ 43

(1) Proti záväznému príkazu bankého inšpektora možno podať v lehote 15 dní od jeho vydania námietky na príslušný obvodný banký úrad alebo na Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, ak záväzný príkaz vydal ústredný banký inšpektor. Tieto orgány svojím rozhodnutím záväzný príkaz potvrdia, zmenia alebo ho zrušia. Podanie námietok má odkladný účinok, ak ho v záväznom príkaze banký inšpektor nevyhlásil. Odkladný účinok možno vylúčiť len v prípade, keď sú ohrozené životy a zdravie ľudí alebo majetok a hrozí nebezpečenstvo z omeškania. Proti rozhodnutiu obvodného bankého úradu, prípadne Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky o námietkach možno podať odvolanie.

(2) Zadržaný preukaz o odbornej spôsobilosti postúpi na ďalšie konanie obvodný banký inšpektor obvodnému bankému úradu a ústredný banký inšpektor Ministerstvu hospodárstva Slovenskej republiky.

PIATA ČASŤ SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Sankcie

§ 44

(1) Hlavný banký úrad a obvodné banké úrady môžu uložiť pokutu až do 500 000 Sk organizácii, ktorá porušila predpisy uvedené v § 39 ods. 1 alebo ktorá nespĺnila opatrenia uložené jej rozhodnutím orgánu štátnej banskej správy (ďalej len „porušenie povinností“).

(2) Organizácii, ktorá nevykonala v určenej lehote nápravu nedostatkov, za ktoré jej bola uložená pokuta, možno uložiť ďalšiu pokutu až do výšky dvojnásobku uloženej pokuty.

(3) Pokutu možno organizácii uložiť do jedného roka odo dňa, keď orgán štátnej banskej správy zistil porušenie povinností, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď k porušeniu povinností došlo.

(4) Hlavný banký úrad a obvodné banké úrady môžu uložiť pokutu až do 10 000 Sk zamestnancovi organizácie, ktorý zavinene porušil závažné povinnosti vyplývajúce z predpisov uvedených v § 39 ods. 1 alebo ktorý zatajil skutočnosti dôležité pre výkon hlavného dozoru.

(5) Pokutu pracovníkovi možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď došlo k porušeniu povinností.

(6) Banský inšpektor je oprávnený uložiť pokutu v blokovom konaní až do 500 Sk pracovníkovi organizácie, ktorý zavinene porušil povinnosti vyplývajúce z predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky, alebo pracovníkovi, ktorý svojím konaním sťažil výkon hlavného dozoru orgánov štátnej banskej správy; túto pokutu môže uložiť aj cudzím osobám, ktoré sa so súhlasom organizácie zdržujú na jej pracoviskách.

(7) Pokutu v blokovom konaní možno uložiť bez ďalšieho prerokovania, ak zavinené porušenie povinností bolo spoľahlivo zistené a pracovník je ochotný pokutu zaplatiť. Proti uloženiu takejto pokuty sa nemožno odvolať; o tom musí byť pracovník vopred poučený. Banský inšpektor je oprávnený uloženú pokutu vybrať; na jej uloženie a vybratie použije bloky, ktoré sa používajú na ukladanie a vyberanie pokút v blokovom konaní o priestupkoch.

(8) Pri určení výšky pokuty sa prihliada najmä na závažnosť, spôsob, čas trvania a možné následky porušenia povinností, a ak ide o pracovníka, aj na mieru zavinenia.

(9) Uložením pokuty organizácii zostáva nedotknutá trestná zodpovednosť jej pracovníkov, ako aj zodpovednosť organizácie a pracovníkov organizácie podľa predpisov o náhrade škody.

(10) Pokuta sa neuloží, ak bola organizácii alebo pracovníkovi za to isté porušenie povinností uložená pokuta podľa iných právnych predpisov alebo ak bol pracovník postihnutý podľa iných právnych predpisov.²⁰⁾

(11) Pokuty sú príjmom štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

§ 45

Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady môžu odňať pracovníkom organizácií nimi vydané oprávnenia na vykonávanie činností za hrubé alebo opakované porušenie predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky až na dobu troch rokov.

§ 45a

Konanie o priestupkoch

Orgány štátnej banskej správy uskutočňujú konanie o priestupkoch na úseku ochrany a využitia nerastného bohatstva a používania výbušnín.^{20a)}

§ 46

Vzťah k správnomu poriadku

Všeobecné predpisy o správnom konaní²¹⁾ sa nevzťahujú na konanie podľa § 4, 8, § 21 ods. 5, § 23 ods. 2, § 24, 25 a § 40 ods. 5 písm. b).

§ 47

Prechodné ustanovenia

Povolenie podľa tohto zákona sa nevyžaduje na

- a) otváрку, prípravu a dobývanie výhradných ložísk, ako aj zabezpečenie alebo likvidáciu hlavných banských diel a lomov vykonávané na základe plánov schválených obvodnými banskými úradmi pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona,
- b) vyhľadávanie a prieskum ložísk nerastov banskými dielami, ako aj zabezpečenie a likvidáciu týchto diel vykonávané na základe projektov prerokovaných s obvodnými banskými úradmi pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona,
- c) osobitné zásahy do zemskej kôry a práce na zabezpečenie alebo likvidáciu starých banských diel začaté pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona.

§ 47a

Záverečné ustanovenie

(1) V § 6 ods. 5, § 7 ods. 1 a 4, § 8 ods. 3 a 5, § 21 ods. 5, § 23 ods. 1, 2 a 3 písm. b), § 24 ods. 1 a 2, § 25 ods. 5 a 6, 36 ods. 1, 2 a 4, § 40, § 42 ods. 1 a 3 a v § 43 sa slová „Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky“ vo všetkých tvaroch nahrádzajú slovami „Hlavný banský úrad“ v príslušnom tvare.

(2) Slovo „pracovník“ vo všetkých tvaroch sa nahrádza slovom „zamestnanec“ v príslušnom tvare.

(3) Slová „Slovenský banský úrad“ a „Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky“ vo všetkých tvaroch sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch vydaných na základe zákona nahrádzajú slovami „Hlavný banský úrad“ v príslušnom tvare.

(4) Práva a povinnosti z pracovnoprávnych vzťahov, majetkoprávnych vzťahov a iných vzťahov týkajúce sa Hlavného banského úradu v doterajšej zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky prechádzajú na Hlavný banský úrad zriadený týmto zákonom.

§ 48

Zrušovacie ustanovenie

Zrušujú sa

1. zákon Slovenskej národnej rady č. 42/1972 Zb. o organizácii a o rozšírení dozoru štátnej banskej správy,
2. vyhláška predsedu Ústredného banského úradu č. 259/1957 Ú. v., ktorou sa vyhlasuje štatút štátnej banskej správy,
3. vyhláška Ústredného banského úradu, Ministerstva chemického priemyslu a Ministerstva všeobecného strojárstva č. 62/1965 Zb. o výbušninách,

§ 49

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júlom 1988.

Čl. II

Prechodné ustanovenie

(1) Povolenie ťažobných prác podľa doterajších predpisov²²⁾ sa považuje za povolenie dobývania ložiska nevyhradeného nerastu podľa tohto zákona.

(2) Povolenia na odber výbušnín vydané príslušnými orgánmi podľa doterajších predpisov sa považujú za povolenia vydané podľa tohto zákona.

(3) Oprávnenia odpaľovačov ohňostrojov a pyrotechnikov vydané príslušnými orgánmi podľa doterajších predpisov sa považujú za oprávnenia vydané podľa tohto zákona.

Čl. II

Prechodné ustanovenia

(1) Oprávnenia alebo povolenia na podnikanie v činnostiach uvedených v čl. I § 4a ods. 1 vydané podľa doterajších predpisov sa považujú za banské oprávnenia vydané podľa tohto zákona.

(2) Organizácie, ktoré vykonávajú činnosti uvedené v čl. I § 4a ods. 1 na základe oprávnenia alebo povolenia vydaného podľa doterajších predpisov, požiadajú obvodný banský úrad o zápis do banského registra do troch mesiacov odo dňa účinnosti tohto zákona. V žiadosti sa uvedú údaje podľa čl. I § 4c ods. 2 písm. a) až c) a e).

V. Šalgovič v. r.

P. Colotka v. r.

- 1) § 5 a 11 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení zákona SNR č. 498/1991 Zb.
Zákon SNR č. 52/1988 Zb. o geologických prácach a o Slovenskom geologickom úrade v znení zákona SNR č. 497/1991 Zb.
- 2) § 34 banského zákona.
- 3) § 35 banského zákona.
- 3a) Napríklad Obchodný zákonník
- 3b) Vyhláška Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 208/1993 Z. z. o požiadavkách na kvalifikáciu a o overovaní odbornej spôsobilosti pracovníkov pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom.
- 3c) § 27 banského zákona.
- 4) Napríklad zákon č. 138/1973 Zb. o vodách (vodný zákon), zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu v znení neskorších predpisov, zákon SNR č. 52/1988 Zb.
- 5) Napríklad zákon SNR č. 52/1988 Zb., vyhláška Federálneho ministerstva pre technický a investičný rozvoj č. 8/1983 Zb. o osobitnej spôsobilosti na niektoré činnosti vo výstavbe v znení vyhlášky Štátnej komisie pre vedeckotechnický a investičný rozvoj č. 73/1987 Zb., vyhláška Štátnej komisie pre vedeckotechnický a investičný rozvoj č. 186/1990 Zb. o oprávnení na projektovú činnosť.
- 6) Zákon č. 20/1966 Zb.
- 7) § 32 banského zákona.
- 8) § 28 ods. 2 banského zákona.
- 9) § 33 banského zákona.
- 10) § 39 banského zákona.
- 11) Napr. zákon č. 169/1949 Zb. o vojenských obvodoch, zákon č. 40/1961 Zb. o obrane Československej socialistickej republiky v znení neskorších predpisov.
- 12) Hospodársky zákonník č. 109/1964 Zb. v znení neskorších predpisov. Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 70/1983 Zb.). Vládne nariadenie č. 46/1967 Zb. o vyporiadaní škôd spôsobených prevádzkovou hospodárskou činnosťou socialistických organizácií na hmotnom majetku iných socialistických organizácií a o náhradách v investičnej výstavbe.
- 13) § 32 a nasl. zákona č. 50/1976 Zb.
- 13a) § 108 až 116 zákona č. 50/1976 Zb.
§ 56 a 57 vyhlášky Federálneho ministerstva pre technický a investičný rozvoj č. 85/1976 Zb. o podrobnejšej úprave územného konania a stavebnom poriadku v znení vyhlášky Federálneho ministerstva pre technický a investičný rozvoj č. 155/1980 Zb.
- 13b) Zákon č. 147/1983 Zb. o zbraniach a strelive v znení zákona č. 49/1990 Zb.
- 13c) § 3, 8 a 24 zákona SNR č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení zákona SNR č. 197/1991 Zb. a zákona SNR č. 298/1991 Zb.
- 13d) Vyhláška Slovenského banského úradu č. 536/1991 Zb. o pyrotechnických výrobkoch.
- 14) Zákon č. 68/1979 Zb. o cestnej doprave a vnútroštátnom zasielateľstve v znení zákona SNR č. 52/1982 Zb.
Vyhláška Federálneho ministerstva dopravy č. 122/1979 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o cestnej doprave a vnútroštátnom zasielateľstve.
Vyhláška Ministerstva dopravy č. 127/1964 Zb. o mestskom prepravnom poriadku v znení neskorších predpisov.
Vyhláška Ministerstva dopravy č. 132/1964 Zb. o železničnom prepravnom poriadku v znení neskorších predpisov.
Vyhláška Ministerstva dopravy č. 133/1964 Zb. o cestovnom prepravnom poriadku v znení

neskorších predpisov.

Vyhláška Ministerstva dopravy č. 134/1964 Zb. o prepravnom poriadku vodnej dopravy v znení neskorších predpisov.

Vyhláška Ministerstva dopravy č. 17/1966 Zb. o leteckom prepravnom poriadku v znení vyhlášky č. 15/1971 Zb.

Vyhláška Federálneho ministerstva dopravy č. 3/1977 Zb. o prepravnom poriadku lanových dráh v znení vyhlášky č. 35/1985 Zb.

Výnos Ústrednej správy spojov, ktorým sa vydáva Poštový poriadok oznámený v čiastke 8/1968 Zb. v znení neskorších predpisov.

15) Napr. ČSN 26 9021 Vnútropodniková doprava výbušnín a výrobkov obsahujúcich výbušniny.

16) ČSN 73 5530 Zriaďovanie skladov výbušnín a výrobkov obsahujúcich výbušniny.

17) § 32 až 42 zákona č. 50/1976 Zb.

18) § 54 až 70 a § 76 až 85 zákona č. 50/1976 Zb.

19) Zákonník práce č. 65/1965 Zb. v znení neskorších predpisov. Nariadenie vlády ČSSR č. 54/1975 Zb., ktorým sa vykonáva Zákonník práce, v znení neskorších predpisov.

20) Trestný zákon č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov. Zákon č. 150/1969 Zb. o prečinoch v znení neskorších predpisov.

20a) Zákon SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení zákona SNR č. 524/1990 Zb.

21) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

22) § 71 až 74 zákona č. 50/1976 Zb.

